

SİRKÜLER
Sayı: 2013/190

İstanbul, 27.08.2013
Ref: 4/190

Konu:
BİREYSEL KATILIM YATIRIMCISI İNDİRİMİ HAKKINDA TEBLİĞ (SERİ NO: 1)
YAYINLANMIŞTIR

21.08.2013 tarih ve 28742 sayılı Resmi Gazete’de “Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi Hakkında Tebliğ (Seri No: 1)” yayınlanmıştır.

Tebliğde, 13.06.2012 tarihli ve 6327 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 10’uncu maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu’na eklenen geçici 82 nci maddede düzenlenen bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasına ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

Bireysel Katılım Sermayesi hakkında bugüne kadar 24.04.2013 tarih ve 2012/109 sayılı, 26.02.2013 tarih ve 2013/66 sayılı ve 05.07.2012 tarih ve 2012/167 sayılı sirkülerlerimiz yayınlanmıştır.

1. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi Uygulaması

Bireysel katılım yatırımcısı, 4059 sayılı Kanunun ek 5’inci maddesi kapsamında Hazine Müsteşarlığı’nca devlet desteklerinden yararlanmaları için kendilerine lisans verilecek olan, kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran **gerçek kişi yatırımcılardır.**

15.02.2013 tarihli Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik çerçevesinde iktisap edilen;

- Tam mükellef anonim şirketlere ait **iştirak hisselerinin alış bedellerinin %75’i**,

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş anonim şirketlere ait **iştirak hisselerinin alış bedellerinin % 100’ü**,

söz konusu **iştirak hisselerinin** en az iki tam yıl elde tutulması şartıyla, bireysel katılım yatırımcısı indirimi olarak yıllık beyanname ile bildirilen kazanç ve iratlardan indirilebilecektir.

2. İndirimden Yararlanma Şartları

Bireysel katılım yatırımcısı indiriminden yararlanılabilmesi için,

- Tam mükellef gerçek kişi olunması,
- İştirak hisselerinin iktisap edilmesinden önce Hazine Müsteşarlığı'ndan bireysel katılım yatırımcısı lisansı alınması,
- Tam mükellef bir anonim şirkete ait iştirak hisselerinin iki tam yıl (730 gün) süreyle elde tutulması,
- Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğe göre Müsteşarlık tarafından belirlenen alanlarda yatırım yapılması ve bu yatırımın Müsteşarlıkça mevzuata uygun bulunması

gerekmektedir.

İki yıllık elde tutma süresi, girişim şirketi adına Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğin 25'inci maddesi kapsamında açılan ortaklık banka hesabına nakdi sermayenin yatırıldığı tarihte başlayacaktır.

Bireysel katılım yatırımcısı indiriminden;

a- **Dar mükellef gerçek kişiler** ile

b- **Dar mükellef kurumlara iştirak eden tam mükellef gerçek kişilerin**

Yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

3. İndirim Dönemi, İndirime Esas Tutarın Hesaplanması ve İndirimin Sınırı

Bireysel katılım yatırımcısı indiriminden, indirime konu iştirak hisselerinin iktisap edildiği vergilendirme dönemine ilişkin verilecek yıllık gelir vergisi beyannamelerinde yararlanılabilecektir.

Vergi Usul Kanunu'nun 279'uncu maddesinde hisse senetlerinin alış bedeliyle değerlendirileceği hükme bağlandığından, bireysel katılım yatırımcısı indirimine konu anonim şirket hisse senetlerinin indirime esas tutarlarının tespitinde **alış bedellerinin** dikkate alınması gerekmektedir.

Beyana tabi kazanç ve iratlardan bu kapsamda **indirim konusu yapılabilecek tutar yıllık bazda 1.000.000.-TL'yi aşamayacaktır.**

Hisselerin iktisap edildiği döneme ilişkin beyannamede **bildirilen kazanç ve iradın yetersiz olması nedeniyle indirilemeyen tutarlar, izleyen yıllarda Vergi Usul Kanunu'na göre ilgili yıllar için hesaplanan yeniden değerlendirme oranında artırılmak suretiyle indirim konusu yapılabilecektir.**

Söz konusu indirim uygulamasından, **31.12.2017 tarihine kadar** gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak **yararlanılabilecektir**.

4. Şartların İhlal Edilmesi Durumunda Uygulama

- Hisselerin iktisap tarihinden itibaren iki tam yıl dolmadan elden çıkarılması,
- 4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında Hazine Müsteşarlığı'nca vergi desteğinden yararlanılması uygun görülmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi,
- Ortaklık paylarına ilişkin Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik ile getirilen şartlara uyulmaması,
- Lisans kapsamında ortaklık kurulan kurumlar tarafından daha önce bireysel katılım yatırımcısınınca yapılacağı beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması,
- Bireysel katılım yatırımcısının veya bireysel katılım yatırımcısı ortaklıklarının iştirak edilen girişim şirketinin doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olduğunun tespit edilmiş olması,
- Bireysel katılım yatırımcısının; eşinin, kendisinin veya eşinin veya kendisinin altsoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarına idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da bu kimselerin nüfuzu altında bulunan girişim şirketlerine iştirak ettiğinin tespit edilmiş olması hallerinde bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılacaktır.

İndirim şartlarının ihlal edilmesi nedeniyle zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlayacaktır.

Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğe aykırılık teşkil eden diğer hallerde de zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılacaktır.

5. Mücbir Sebep Halleri

Bireysel katılım yatırımcısının herhangi bir kastı olmaksızın girişim şirketinin **iflas etmesi** halinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 82'nci maddesine göre **mücbir sebep** halinin varlığı kabul edilecektir. Bu mücbir sebep hali nedeniyle iştirak hisselerinin en az iki tam yıl elde tutulması yükümlülüğünün yerine getirilemeyeceğinin anlaşılması durumunda, mücbir sebep halinin gerçekleşme tarihi, mahiyeti, iştirak hisselerinin en az iki tam yıl süreyle elde tutulması yükümlülüğüne olan etkisi ve mümkün olması halinde etkilerinin tahmini giderilme süresi bireysel katılım yatırımcısı tarafından mücbir sebep halinin ortaya çıktığı tarihten itibaren otuz gün (iş günü) içinde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na bildirilecektir.

Yapılan başvurunun değerlendirilmesi neticesinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından mücbir sebep halinin var olduğu kanaatine ulaşılması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmemiş

vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılmayacak ve ziyaa uğratılmış vergiler için gecikme faizi ve vergi ziyayı cezası tahsil edilmeyecektir.

Bireysel katılım yatırımcısının **ölümü veya fiil ehliyetinin kaybı** halinde ise iştirak hisselerinin iki yıllık elde tutulma yükümlülüğü ölüm halinde **mirasçılar**, fiil ehliyetinin kaybı halinde **kanuni temsilciler** tarafından yerine getirilecektir. Bu yükümlülüğün yerine getirilememesi halinde, indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler için vergi ziyayı cezası kesilmeyecek olup, zamanında tahakkuk etmemiş vergi aslı gecikme faiziyle birlikte mirasçılar veya mükelleften tahsil edilecektir.

6. Bildirim Yükümlülüğü

Lisans sahibi bireysel katılım yatırımcısının yatırım başvurusunun uygun bulunması halinde bu durum sermayenin girişim şirketine aktarıldığını gösterir belgeler eşliğinde, bireysel katılım yatırımcısı indiriminden yararlanılacak oranı da belirtilmek suretiyle Gelir İdaresi Başkanlığı'na ve bireysel katılım yatırımcısının bağlı olduğu Vergi Dairesi Müdürlüğü'ne Hazine Müsteşarlığı'nca bildirilecektir. Bireysel katılım yatırımcısı lisansının gerçekleştirilecek ilk yatırıma ilişkin bildirimde gönderilmesi yeterli olup, sermayenin girişim şirketine yatırıldığını gösterir belgelerin ise her yatırım aşamasında gönderilmesi gerekecektir.

Öte yandan, Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğe aykırılık teşkil etmesi nedeniyle vergi desteğinin geri alınmasına yol açacak hallerin tespit edilmesi durumunda, tespit tarihinden itibaren en geç 2 ay içerisinde Gelir İdaresi Başkanlığı'na bildirimde bulunulması gerekecektir.

Saygılarımızla,

**DENGE DENETİM YEMİNLİ
MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.**

EK:

Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi Hakkında Tebliğ (Seri No: 1)

(*) Sirkülerlerimizde yer verilen açıklamalar sadece bilgilendirme amaçlıdır. Tereddüt edilen hususlarda kesin işlem tesis etmeden önce konusunda uzman bir danışmandan görüş ve destek alınması tavsiyemiz olup; sadece sirkülerimizdeki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan müşavirliğimiz sorumlu olmayacaktır.

(**) Sirkülerlerimiz hakkında görüş, eleştiri ve sorularınız için aşağıda bilgileri yer alan uzmanlarımıza yazabilirsiniz.

Erkan YETKİNER

YMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Ortak

eyetkiner@mazarsdenge.com.tr

Güray ÖĞREDİK

SMMM

Mazars/Denge Vergi Departmanı, Kıdemli Müdür

gogredik@mazarsdenge.com.tr

TEBLİĞ

Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığından:

**BİREYSEL KATILIM YATIRIMCISI İNDİRİMİ HAKKINDA TEBLİĞ
(SERİ NO: 1)**

Bu Tebliğde, 13/6/2012 tarihli ve 6327 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun¹ 10 uncu maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununa² eklenen geçici 82 nci maddede düzenlenen bireysel katılım yatırımcısı indirimi uygulamasına ilişkin açıklamalara yer verilmektedir.

1. Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi Uygulaması

Bireysel katılım yatırımcısı, 4059 sayılı Kanunun³ ek 5 inci maddesi kapsamında Hazine Müsteşarlığına devlet desteklerinden yararlanmaları için kendilerine lisans verilecek olan, kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki girişimlere aktaran gerçek kişi yatırımcılardır.

15/2/2013 tarihli Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik⁴ çerçevesinde iktisap edilen;

- Tam mükellef anonim şirketlere ait iştirak hisselerinin alış bedellerinin %75'i,

- Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu ile Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı tarafından belirlenen araştırma, geliştirme ve yenilikçilik programları kapsamında projesi son beş yıl içinde desteklenmiş anonim şirketlere ait iştirak hisselerinin alış bedellerinin % 100'ü,

söz konusu iştirak hisselerinin en az iki tam yıl elde tutulması şartıyla, bireysel katılım yatırımcısı indirimi olarak yıllık beyanname ile bildirilen kazanç ve iratlardan indirilebilecektir.

2. İndirimden Yararlanma Şartları

Bireysel katılım yatırımcısı indiriminden yararlanabilmesi için,

- Tam mükellef gerçek kişi olunması,

- İştirak hisselerinin iktisap edilmesinden önce Hazine Müsteşarlığından bireysel katılım yatırımcısı lisansı alınması,

- Tam mükellef bir anonim şirkete ait iştirak hisselerinin iki tam yıl (730 gün) süreyle elde tutulması,

- Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğe göre Müsteşarlıkça belirlenen alanlarda yatırım yapılması ve bu yatırımın Müsteşarlıkça mevzuata uygun bulunması gerekmektedir.

İki yıllık elde tutma süresi, girişim şirketi adına Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğin 25 inci maddesi kapsamında açılan ortaklık banka hesabına nakdi sermayenin yatırıldığı tarihte başlayacaktır.

Bireysel katılım yatırımcısı indiriminden dar mükellef gerçek kişiler ile dar mükellef kurumlara iştirak eden tam mükellef gerçek kişilerin yararlanması mümkün bulunmamaktadır.

3. İndirim Dönemi, İndirime Esas Tutarın Hesaplanması ve İndirimin Sınırı

Bireysel katılım yatırımcısı indiriminden, indirime konu iştirak hisselerinin iktisap edildiği vergilendirme dönemine ilişkin verilecek yıllık gelir vergisi beyannamelerinde yararlanılabilecektir.

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 279 uncu maddesinde hisse senetlerinin alış bedeliyle değerlendirileceği hükme bağlandığından, bireysel katılım yatırımcısı indirimine konu anonim şirket hisse senetlerinin indirime esas tutarlarının tespitinde alış bedellerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Beyana tabi kazanç ve iratlardan bu kapsamda indirim konusu yapılabilecek tutar yıllık bazda 1.000.000 TL'yi aşamayacaktır.

Hisselerin iktisap edildiği döneme ilişkin beyanname ile bildirilen kazanç ve iradın yetersiz olması nedeniyle indirilemeyen tutarlar, izleyen yıllarda Vergi Usul Kanununa göre ilgili yıllar için hesaplanan yeniden değerlendirilme oranında artırımla suretiyle indirim konusu yapılabilecektir.

Söz konusu indirim uygulamasından, 31/12/2017 tarihine kadar gerçekleştirilecek yatırımlarla ilgili olarak yararlanılabilecektir.

4. Şartların İhlal Edilmesi Durumunda Uygulama

- Hisselerin iktisap tarihinden itibaren iki tam yıl dolmadan elden çıkarılması,

- 4059 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi kapsamında Hazine Müsteşarlığına vergi desteğinden yararlanılması uygun görülmeyen sektörlerde ve/veya faaliyetlerde yatırım yapıldığının tespit edilmesi,

- Ortaklık paylarına ilişkin Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmelik ile getirilen şartlara uyulmaması,

- Lisans kapsamında ortaklık kurulan kurumlar tarafından daha önce bireysel katılım yatırımcısıncı yapılacak

beyan edilen faaliyetlerde bulunulmaması,

- Bireysel katılım yatırımcısının veya bireysel katılım yatırımcısı ortaklıklarının iştirak edilen girişim şirketinin doğrudan veya dolaylı olarak ya da ayrı ayrı veya birlikte hâkim ortağı olduğunun tespit edilmiş olması,

- Bireysel katılım yatırımcısının; eşinin, kendisinin veya eşinin veya kendisinin altsoyu ve üstsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarına idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunan ya da bu kimselerin nüfuzu altında bulunan girişim şirketlerine iştirak ettiğinin tespit edilmiş olması

hallerinde bireysel katılım yatırımcısı indirimi dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır.

İndirim şartlarının ihlal edilmesi nedeniyle zamanında alınamayan vergiler ile vergi cezalarında zamanaşımı, verginin tarhını veya cezanın kesilmesini gerektiren durumun doğduğu tarihi takip eden takvim yılının başından itibaren başlar.

Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğe aykırılık teşkil eden diğer hallerde de zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılır.

5. Mücbir Sebep Halleri

Bireysel katılım yatırımcısının herhangi bir kastı olmaksızın girişim şirketinin iflas etmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun geçici 82 nci maddesine göre mücbir sebep halinin varlığı kabul edilir. Bu mücbir sebep hali nedeniyle iştirak hisselerinin en az iki tam yıl elde tutulması yükümlülüğünün yerine getirilemeyeceğinin anlaşılması durumunda, mücbir sebep halinin gerçekleşme tarihi, mahiyeti, iştirak hisselerinin en az iki tam yıl süreyle elde tutulması yükümlülüğüne olan etkisi ve mümkün olması halinde etkilerinin tahmini giderilme süresi bireysel katılım yatırımcısı tarafından mücbir sebep halinin ortaya çıktığı tarihten itibaren otuz gün (iş günü) içinde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığına bildirilir.

Yapılan başvurunun değerlendirilmesi neticesinde Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından mücbir sebep halinin var olduğu kanaatine ulaşılmaması durumunda, zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler yönünden vergi ziyayı doğmuş sayılmaz ve ziyaya uğratılmış vergiler için gecikme faizi ve vergi ziyayı cezası tahsil edilmez.

Bireysel katılım yatırımcısının ölümü veya fiil ehliyetinin kaybı halinde ise iştirak hisselerinin iki yıllık elde tutulma yükümlülüğü ölüm halinde mirasçılar, fiil ehliyetinin kaybı halinde kanuni temsilciler tarafından yerine getirilecektir. Bu yükümlülüğün yerine getirilememesi halinde, indirim dolayısıyla zamanında tahakkuk ettirilmemiş vergiler için vergi ziyayı cezası kesilmeyecek olup, zamanında tahakkuk etmemiş vergi aslı gecikme faiziyle birlikte mirasçılar veya mükelleften tahsil edilecektir.

6. Bildirim Yükümlülüğü

Lisans sahibi bireysel katılım yatırımcısının yatırım başvurusunun uygun bulunması halinde bu durum sermayenin girişim şirketine aktarıldığını gösterir belgeler eşliğinde, bireysel katılım yatırımcısı indiriminden yararlanılacak oran da belirtilmek suretiyle Gelir İdaresi Başkanlığına ve bireysel katılım yatırımcısının bağlı olduğu Vergi Dairesi Müdürlüğüne Hazine Müsteşarlığınca bildirilir. Bireysel katılım yatırımcısı lisansının gerçekleştirilecek ilk yatırıma ilişkin bildirimde gönderilmesi yeterli olup, sermayenin girişim şirketine yatırıldığını gösterir belgelerin ise her yatırım aşamasında gönderilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, Bireysel Katılım Sermayesi Hakkında Yönetmeliğe aykırılık teşkil etmesi nedeniyle vergi desteğinin geri alınmasına yol açacak hallerin tespit edilmesi durumunda, tespit tarihinden itibaren en geç 2 ay içerisinde Gelir İdaresi Başkanlığına bildirimde bulunulması gerekmektedir.

Tebliğ olunur.

¹ 29/6/2012 tarihli ve 28338 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

² 6/1/1961 tarihli ve 10700 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

³ 20/12/1994 tarihli ve 22147 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.

⁴ 15/2/2013 tarihli ve 28560 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanmıştır.